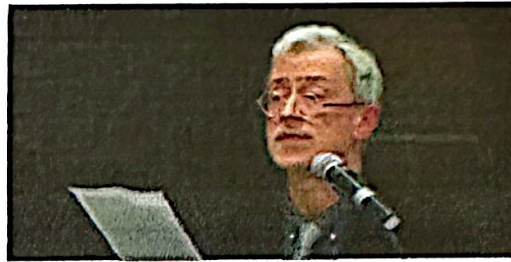

κοινωνικές επιστήμες για το *Journal of Modern Greek Studies*, και είναι μέλος διαφόρων ακαδημαϊκών και επαγγελματικών οργανώσεων. Έλαβε το DPhil της από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης στον κλάδο της σύγχρονης ιστορίας. Η έρευνά της επικεντρώνεται στη δικτατορία του Μεταξά, τις μειονότητες, και τον Μεσοπόλεμο. Πρόσφατα δημοσίευσε, μαζί με τον Δρα Όθων Αναστασάκη (Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης), τον επιμελημένο τόμο: «*The Greek Military Dictatorship: Revisiting a Troubled Past, 1967-1974*» (Berghahn, 2021). Επί του παρόντος, γράφει καινούργιο βιβλίο με θέμα την δικτατορία του Μεταξά και την Ελληνοεβραϊκή κοινότητα, 1936-41 (Palgrave, προσεχώς).

Η ανάπτυξη των Ελληνικών Σπουδών στα αμερικανικά πανεπιστήμια

Βασίλης Λαμπρόπουλος* PhD – University of Michigan

Βασίλης Λαμπρόπουλος* PhD – University of Michigan

Η αρχή του 21ου αιώνα έφερε ένα ανανεωμένο και εμπλουτισμένο ενδιαφέρον για τον Ελληνισμό. Καθώς ο Δυτικός κόσμος περνάει μια έντονη πολιτική, κοινωνική, πολιτιστική και ηθική κρίση στρέφεται συχνά στην ελληνική ιστορία, σκέψη και τέχνη για να δει πώς οι αρχαίοι και νέοι Έλληνες διαχειρίστηκαν παρόμοιες καταστάσεις. Τα φλέγοντα θέματα της εποχής μας είναι γνωστά – οικολογικό, οικονομικό, φυλετικό, προσφυγικό, συνοριακό, εθνοτικό, αυτονομοστικό, ταυτοτικό κ.λπ. Εδώ και 30 αιώνες διάφορες ομάδες Ελλήνων τα αντιμετώπισαν με

αξιόλογα αλλά και καταστροφικά αποτελέσματα. Η Δύση εξακολουθεί να μελετά αυτά τα αποτελέσματα για να διδαχθεί από τα ελληνικά πειράματα. Για παράδειγμα, αν ρίξουμε μια ματιά στις εφημερίδες, βλέπουμε πόσο ενδιαφέρονται σήμερα η θηκική για τους Στωικούς, η πολιτική επιστήμη για τον Θουκυδίδη, ο κινηματογράφος για τη μυθολογία, το θέατρο για την τραγωδία, η ρητορική για την παρθενία, η ιστορία για την Επανάσταση του 1821, η νομική για τους πρόσφυγες του Αιγαίου και η λογοτεχνία για τους «διαφορετικούς» της κοινωνίας.

Αφού λοιπόν ο νέος Αμερικανός συναντά τους Έλληνες στην καθημερινή κουλούρα του, υπάρχει κάθε λόγος να καλλιεργούνται και να υποστηρίζονται οι Ελληνικές Σπουδές στα αμερικανικά πανεπιστήμια. Σημασία δεν έχει μόνο πόσο φοιτητές παίρνουν μαθήματα ελληνικού πολιτισμού όσο το τι κάνουν με αυτόν. Το ενθαρρυντικό είναι πως οι περισσότεροι εμπνέονται να κάνουν κάτι δημιουργικό στη δουλειά, στην παρέα, στον εθελοντισμό τους. Όσοι ασχολούνται με τον ελληνικό βίο, λόγο και στοχασμό βρίσκουν τρόπους να το αξιοποιήσουν δυναμικά και τολμηρά στη ζωή τους. Ακόμα και όσοι ενοχλούνται ανοίγουν έναν έντονο διάλογο με τον Ελληνισμό και τον διαδίδουν αμφισβητώντας τον.

Στο σημείο αυτό αξίζει να τονίσουμε την αξία της κριτικής που γίνεται τα τελευταία χρόνια σε σοβαρά προβλήματα του Ελληνισμού. Η σύγχρονη επιστήμη μάς επιτρέπει να καταλάβουμε πως, όσο και αν τους θαυμάζουμε, μερικές φορές οι Έλληνες φέρθηκαν και φέρονται ρατσιστικά, ξενοφοβικά, σεξιστικά και τυραννικά. Το ότι σήμερα μπορούμε να τα κατονομάσουμε όλα αυτά δείχνει ότι οι Ελληνικές Σπουδές παραμένουν αφοσιωμένες στην αμερόληπτη έρευνα, ακόμα και στην αυτοκριτική. Το βασικό ζήτημα είναι πως όσοι διδάσκουν και καλλιεργούν ελληνικά θέματα πρέπει να μιλούν μια γλώσσα σημερινή και ερευνητική, και να μη χρησιμοποιούν ξεπερασμένες μεθόδους. Αν φέρνουν αρχαίους και νεότερους Έλληνες στην επικαιρότητα και στο διαδίκτυο, θα τους διαδώσουν με τον πιο παραγωγικό τρόπο. Για παράδειγμα, τα τελευταία δύο χρόνια ζήτησα από πενήντα (50!) νέους Έλληνες ποιητές να γράψουν ο καθένας τι πιστεύουν για τη σημασία της εξέγερσης και της επανάστασης. Μάζεψα τα ελληνόγλωσσα κείμενά τους και τα ανέβασα σε μια ειδική ιστοσελίδα του Νεοελληνικού Προγράμματος του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν. Μπορεί να τα βρει όποιος θέλει όπου και να βρίσκεται. Έτσι έδωσα την ευκαιρία σε νέους, αξιόλογους δημιουργούς να γράψουν στη γλώσσα τους για ένα σημαντικό σύγχρονο θέμα και να διαβαστούν σε όλο τον κόσμο. https://lsa.umich.edu/modgreek/window-to-greek-culture/_-revolt.html

Η εξαιρετική ικανότητα προσαρμογής φαίνεται στα χρόνια αυτά της πανδημίας όπου οι Ελληνικές Σπουδές αξιοποιούν τα πιο τελειοποιημένα τεχνολογικά μέσα για να διδάξουν μαθήματα, να προσφέρουν ομιλίες, να οργανώσουν συζητήσεις και να κάνουν συνέδρια, όλα δωρεάν και διαθέσιμα στους πάντες. Έτσι το προσωπικό των Ελληνικών Σπουδών κάνει ένα τεράστιο πρόβλημα παγκόσμιο πλέονκτημα. Όταν ένα αμερικανικό πανεπιστήμιο βλέπει τέτοια προσαρμογή και δραστηριοποίηση είναι πρόθυμο να υποστηρίξει οικονομικά, υλικά και ηθικά κάθε Ελληνικό/Κλασικό Τμήμα, Πρόγραμμα και Κέντρο.